

NORÐOYA
BÚ- OG HEIMATÆNASTA

ÁRSFRÁSØGN

2018

Innihaldsyvirlit

Norðoya Bú- og Heimatænasta	1
Tænastur	4
Strategi	16
Starvsfólkamenning	18
Verkætlanir	19

Norðoya Bú- og Heimatænasta

Skipan

Kommunurnar í Norðoyggjum – Fugloyar-, Viðareiðis-, Hvannasunds-, Kunoyar- og Klaksvíkar kommuna – hava skipað javnbjóðis samstarv um heimatænastu og eldrarøkt v.m. í “Norðoya Bú- og Heimatænastu”, NBH. Virksemið hjá NBH er skipað undir løgtingslóg nr. 19, frá 7. apríl 2014 um Heimatænastu, eldrarøkt v.m. Endamálið í lógini er at veita borgarum við tørvi á hjálp eina samskipaða heildartænastu, og er lýst soleiðis í § 1:

Stk. 2. Endamálið við heildartænastuni er:

- a) at fyribygja sjúku,*
- b) at stimbra sálarligu og líkamligu heilsu og trivnað borgarans,*
- c) at endurmenna mistan førleika,*
- d) at stimbra móguleika hins einstaka at klára seg sjálvan,*
- e) at veita røkt og umsorgan.*

Stk. 3. Hjálpin skal taka atlit til tørv, trivnað, fortreytir og sjálvsavgerðarrætt borgarans, og skal í størst móguligan mun verða veitt í samráð og í samstarvi við hin einstaka og í øðrum lagi við tey avvarðandi, við samtykki frá tí einstaka.

Stýrið fyri NBH er mannað við borgarstjórunum í teimum fimm kommununum í Norðoyggjum umframt seks kommunustýrslimir í Klaksvíkar kommunu. Jógvan Skorheim, borgarstjóri í Klaksvíkar kommunu, er stýrisformaður og Hans Jákup Kallsberg, borgarstjóri í Viðareiðis kommunu, er næstformaður.

<https://nbh.fo/um-okkum/styrid/>

Marna Ellingsgaard Jensen er stjóri fyri NBH.

Nærvera**Fleksibilitetur****Álit, heldur
enn eftirlit****Virðisgrundarlag**

Visjónin fyri NBH tekur støði í teimum virðum, sum komu til sjóndar í umfatandi kanningararbeiðið¹, ið varð gjørt av eldraøkinum í Norðoyggjum, tá økið tann 1. januar 2015 varð flutt kommununum at umsita.

Visjónin er soljóðandi:

- NBH strembar eftir at skapa fjøltáttaðar møguleikar fyri nærveru, eldru borgarum, avvarðandi og starvsfólkum at gagni.
- NBH vil raðfesta fleksibilitet og samskapan í teimum loysnum, ið framyvir skulu finnast á eldraøkinum.
- Fyritreytin er eitt hugvekjandi øki, sum er grundað á álit, høgt fakligt støði og virðing.

Nærvera, fleksibilitetur og álit heldur enn eftirlit eru kjarnuvirðir, sum saman við nøgdsemiskanningini lögdu lunnar undir strategiina fyri framtíðarvirkseminum hjá NBH. Íverksetanin er komin væl áleiðis, og nú standa stór tøk fyri framman at byggja hóskaði eldrabústaðir til komandi aldrandi ættarlið.

https://nbh.fo/wp-content/uploads/2017/04/nbh_strategi_faldari-grafia.pdf

Stýrið hevur tikið undir við, at nýggj nøgdsemiskanning verður gjørd í 2019, og verður hendan grundarlagið undir tillaging í verandi strategi og vegleiðandi í mun til nýggjar leiðir.

Hjá NBH starvast umleið 230 starvsfólk, og telja tey umleið 140 ársverk. Myndin á s. 3 vísir býtið millum fakkólkar og ársverk, uppgjørt pr. 31 desember í 2017 og 2018. Her sæst ein lítill vøkstur í starvsfólkum uttan heilsufakliga útbúgving. Eitt av virðunum hjá NBH er høgt fakligt støði, og tí fara vit framhaldandi at arbeiða fyri og eggja starvsfólkum til at menna seg innan yrki.

Allar áheitanir um tænastu frá NBH verða visiteraðar eftir ávísingum mannagongdum umvegis telduskipanina 3V, við støði í eini tvørfakligari meting.

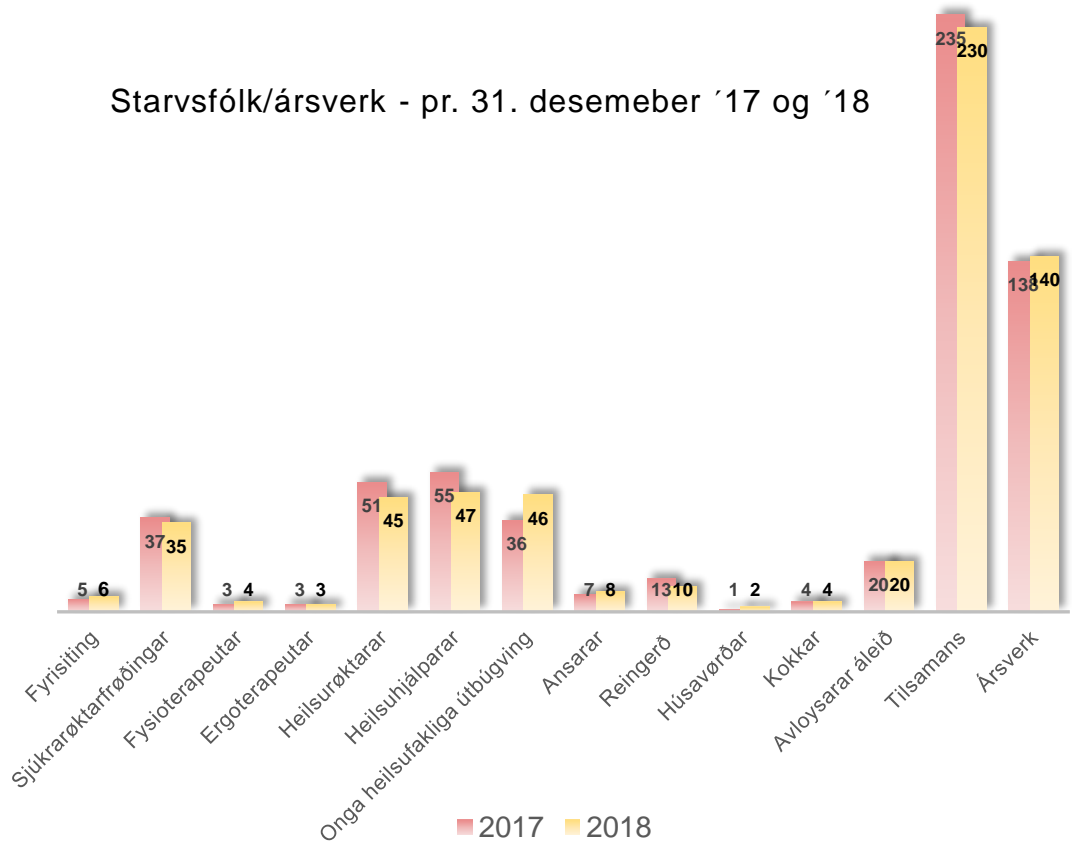
¹ <https://nbh.fo/wp-content/uploads/2017/07/ngdsemiskanning-nbh-august-2016-almenn.pdf>

Nærri kunning um umsiting og bygnað sæst her:

<https://nbh.fo/um-okkum/leidsla-og-fyrisiting/>

<https://nbh.fo/um-okkum/bygnadur/>

Starvsfólk/ársverk - pr. 31. desemeber '17 og '18

Tænastur

Tænastur og tilboð hjá NBH fevna um:

- * Heimatænastu
 - Røkt og praktiskan stuðul
 - Sjúkrarøkt
 - Stuðul til reingerð
- * Ergo- og Fysioterapieindin, Ven og Virka
- * Eginvenjing
- * Samdøgursrehabilitering
- * Mattænasta
- * Fyribyrgandi heimavitjanartænastu 75+
- * Búðatrøð, dagtilboð til menniskju við Demensi (MvD)
- * Dagtilhaldið við Vágna, sum er opið dagtilhald fyri pensjónistar í Norðoyggjum
- * Sjálvboðið arbeiði í samstarvi við Eldraráðið og Reyða Kross
- * Virkishúsið Smæran
- * Umlætting
- * Ansing
- * Bústovnar

Heimatænastan

Sambært løgtingslóg um heimatænastu, eldrarøkt v.m. skulu kommunurnar veita heimabúgvandi borgarum heimatænastu eftir tørvi.

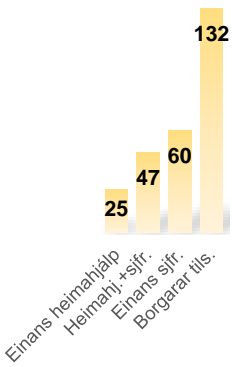
Stk. 2. Heimatænastan er tæna, sum fevnir um: 1) Heimahjál, 2) Heimasjúkrarøkt.

Stk. 3. Heimahjál verður veitt borgarum, sum hava tørv á persónligari hjál, økt ella stuðli.

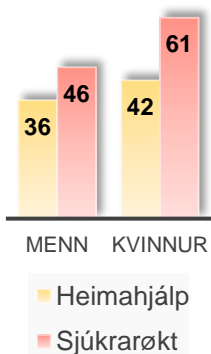
Stk. 4. Heimasjúkrarøkt fevnir um sjúkufyribyrging, sjúkrarøkt, endurmenning, uppsøkjandi arbeiði og almenna heilsuvegleiðing.

Umframt tæna til heimabúgvandi borgarar, veitir heimatænastan, eftir tørvi, búfólkunum í búeindunum hjá NBH tilrættagda og bráðfeingis sjúkrarøkt um kvøldið, náttina og um vikuskifti.

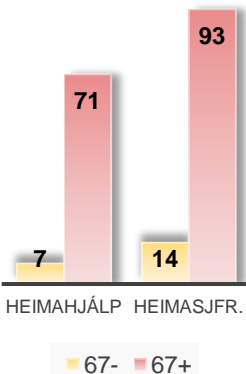
Tal av borgarum, knýttir at Heimatænastuni - jan '19

Borgarar í Heimatænastuni, býttir á kyn - januar 2019

Borgarar, ið fáa Heimatænastu, býtt á aldur - januar 2019

Tað er altíð eitt ávíst sveiggj í talinum av borgarum, ið antin fáa heimahjálpi, sjúkrarøkt ella bæði. Umleið 130–150 borgarar í Norðoyggjum eru knýttir at Heimatænastuni.

Av teimum borgarunum, ið eru knýttir at Heimatænastuni, er yvirvág av kvinnum – bæði í heimahj.- og sjfr.bólkinum.

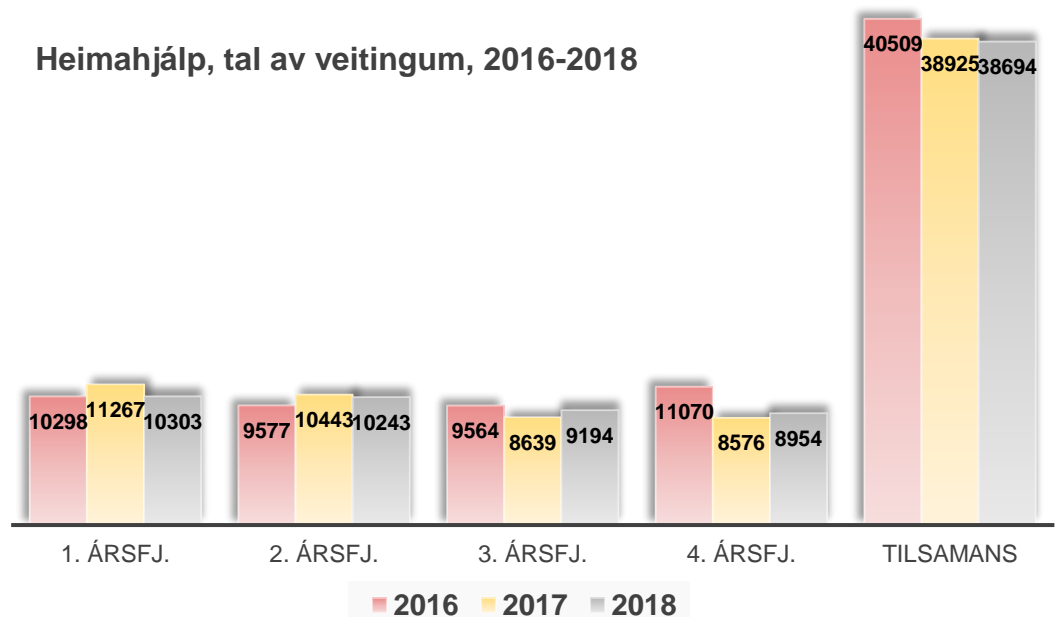
Tænastan verður í hovuðsheitum veitt borgarum, sum eru 67 ár og eldri.

Sjúkrarøkt, sum er ókeypiss, kunnu øll fáa, óansæð aldur. Treytað av árligu inntøkuni hjá pensjónistum, verður gjald kravt fyri heimatænastu eftir Kunngerð nr. 126 frá 17. desember 2014, um heimatænastu og gjald fyri heimatænastu, eldrarøkt o.a.

Tænasturnar, ið heimahj.bólkurin veitir, verða skrásettar í 3V-skipanini. Tað sæst ein lítil minking í veittum tænastrum. Tað er tó ilt at siga, um hetta er, tí heilsan er vorðin betri hjá eldra ættarliðnum.

Sama gongd sæst hjá heimasjfr., serliga er talið av borgarum, sum fáa heimasjúkrarøkt, minkað, men tíverri finnast ikki neyv hagtøl fyri hesum.

Heimahjálpi, tal av veitingum, 2016-2018

Tænasturnar hjá Ven og Virka stuðla undir, at borgarin skal kunna vera sum longst í egnum heimi, lívi og luttaka í samfelagnum

Ergo- og Fysioterapieindin, Ven og Virka

Ergo- og fysioterapieindin heldur til í kjallaranum í Sambýlinum á Heygnum, har venjingarhølini “Ven og Virka” eru. Endamálið er sambært lógini um heimatænastu, eldrarøkt v.m. at veita tænastur, sum stuðla undir, at borgarin kann búleikast heima sum longst:

§ 10. Kommunurnar veita heimabúgvandi fólkapensjónistum tænastur, ið kunnu stímbra líkamliga, sálarliga og sosialt soleiðis, at pensjónisturin kann búgva í egnum heimi sum longst.

Stk. 2. Tænasturnar kunnu fevna um dagtilhald, ergoterapi, fysioterapi, endurvenjing, fyribygjandi venjing, viðlíkahaldsvenjing, dagtilboð, mattænastu, umlætting, koyritænastu, vegleiðing o.s.fr.

Endamálsorðingin hjá eindini er soljóðandi:

Stuðla undir at borgarin varðveitir, mennir ella endurvinnur sín virkisfærleika, soleiðis at hann er so virkin og sjálvbjargin sum gjørligt. Borgarin skal kunna vera sum longst í egnum heimi, lívi og luttaka í samfelagnum.

Stuðla undir góða heilsustøðu hjá borgaranum og vera við til at fyribygja afturgongd í færleikastøðuni hjá borgaranum.

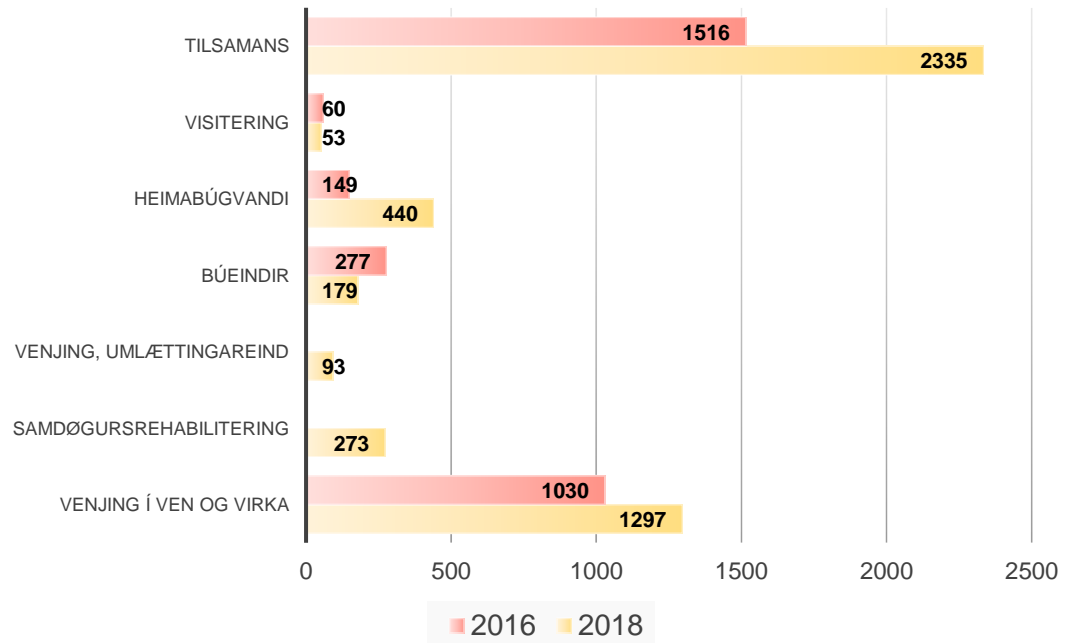
Á eindini starvast 4 fysioterapeutar og 2 ergoterapeutar. Arbeiðið hjá terapeutunum fer fram í venjingarhølundum, heima hjá borgarum og á búeindunum. Ergoterapeutarnir luttaka somuleiðis í visitatiónum til tænasturnar hjá NBH.

Virksemið í Ven og Virka er nógv vaksið, síðani eldraækið varð lagt út til kommunurnar at umsita. Í dag eru umleið 210 borgarar í Norðoyggjum knýttir at Ven og Virka, og av hesum eru 18 undir 67 ára aldur.

Starvsfólk hjá NBH hava móguleika at venja ókeypis í Ven og Virka, sum ein liður í starvsfólkarøkt, men eisini fyri at stuðla undir góða heilsustøðu. Tíverri eru ongi hagtøl fyri hesum tilboði.

Ven og Virka er karmur um kvøldskúlatilboð hjá Klaksvíkar kommunu, har fólk, eldri enn 60 ár, kunnu koma til venjing. Tilboðið er skipað í samstarvi millum fysioterapeutarnar í Ven og Virka og kvøldskúlaleiðaran.

Tal á tænastruveitingum hjá Ven og Virka - 2016 og 2018

Eginvenjing

NBH bjóðar fólkapensjónistum í Norðoyggjum eginvenjing í Ven og Virka, tvs at borgarar kunnu koma tveir fyrrapartar og venja í venjingarhølundum ókeypiss. Vanliga fæst eingin terapeutisk vegleiðing, men hjálp fæst til at koma í gongd, tá ein er nýggjur luttakari.

Sum heild eru hetta fólk, ið eru sjálvhjálpin, men tað eru nógv dømi um eldri fólk, ið hava fingið skipaða venjing, og sum síðan halda áfram í eginvenjingini. Talið av teimum, sum nýta eginvenjing, er tvífaldað í 2018, og uml. 60 borgarar nýta í dag hetta tilboðið regluliga.

Samdøgursrehabilitering

Samdøgursrehabilitering er eitt tilboð, sum NBH bjóðar heimabúgvandi fólkapensjónistum í Norðoyggjum, ið hava fingið afturgongd í førleikastøðuni og hava ynski og tørv á at endurvinna mistar førleikar og at megna gerandisdagin á best møguligan hátt.

Yvirskipaða endamálið er, at fólkapensjónisturin megnar sín egna gerandisdag í tann mun, tað ber til, og fær møguleika fyri at búleikast heima sum longst.

Samdögursrehabilitering er staðsett á Sambýlinum á Heygnum við tveimum plássum og er skipað við einum tvöfakligum toymi. Í toyminum eru ergoterpeutar, fysioterapeutar og sjúkraræktarfrøðingur. Heilsustarvsfólk á sambýlinum eru somuleiðis virkin í rehabiliteringstilgongdini allan sólarkringin. Tilboðið er tíðaravmarkað, og málið fyri rehabiliteringina tekur støði í ynskjum og tørvum hins einstaka í samsvari við allýsingina í “Hvidbog om rehabiliteringsbegrebet – rehabilitering i Danmark”².

Mattænastan

Umleið 60 borgarar í Norðoyggjum fáa døgurða bornan heim. Tænastan verður veitt allar dagar í árinum. Mattænastan er ein týðandi, fyriryrgjandi tænasta, ið stuðlar undir at kunna búleikast heima sum longst. Maturin verður framleiddur í køkinum á Klaksvíkar Sjúkrahúsi. Tænastan verður veitt mótvegis gjaldi.

Fyribyrgjandi heimavitjanir

Lógin um heimatænastu, eldrarækt v.m. áleggur kommunum at bjóða øllum, sum eru 75 ár og eldri eina fyriryrgjandi heimavitjan.

§ 11. Kommunurnar skulu bjóða øllum borgarum, sum eru vorðnir 75 ár, fyriryrgjandi heimavitjan. Stk. 2. Heimavitjanirnar verða lagdar til rættis eftir tørvinum í økinum. Í minsta lagi skulu kommunurnar bjóða eina fyriryrgjandi heimavitjan um árið.

Stk. 3. Kommunurnar kunnu víkja frá stk. 1 og 2, um talan er um borgara, sum fær aðra tænastu sambært hesi lóg.

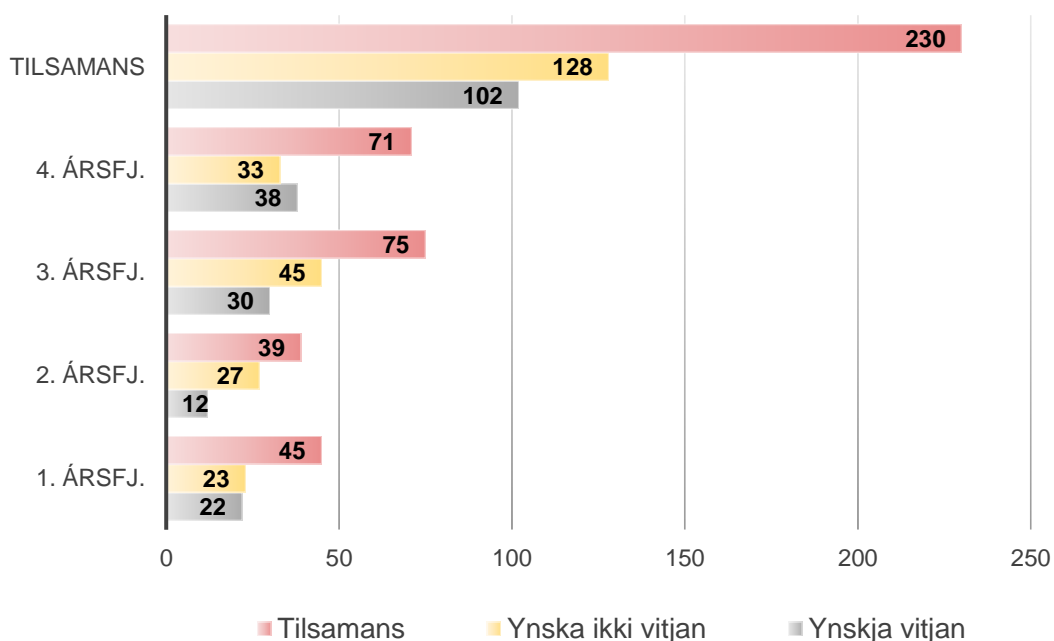
Henda tænasta verður veitt teimum borgarum, sum ikki longu fáa eina tænastu frá NBH. Í 2018 fingur umleið 230 fólk tilboð um heimavitjan.

Endamálið við tænastruni er at stimbra heilsu og trivnað, at byrgja fyri sjúku, at stimbra evnini at vera virkin og at kunna um heilsufremjandi tilboð, ið kunnu stuðla undir at

búgva heima sum longst. Tað er ov stutt fráliðið til at kunna siga nakað um, hvørja heilsufremjandi ávirkan henda tænanstan hevur.

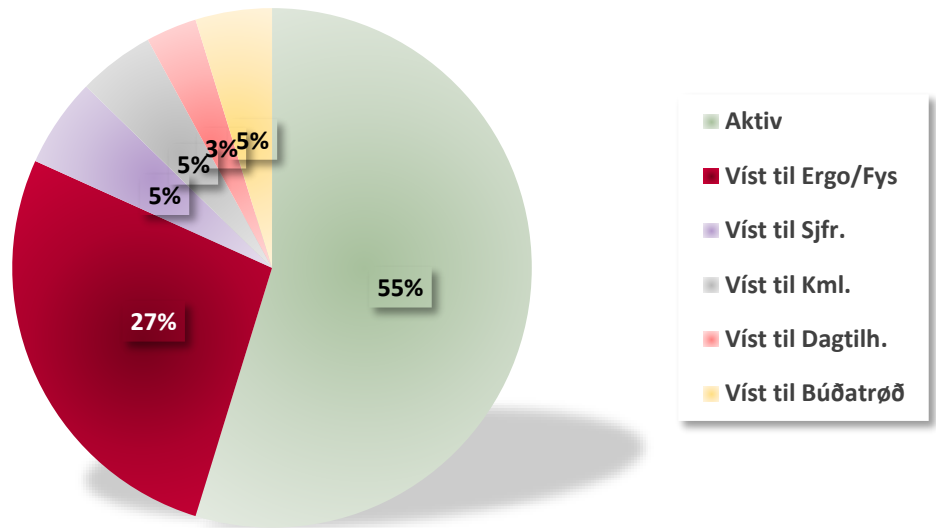
Knappliga 45% av borgarum í Norðoyggjum omanfyri 75 ár tóku í 2018 av hesum tilboði. Mett verður, at teir borgarar, ið ikki ynskja fyrirbyrgjandi heimavitjan, eru sera væl fyrri/aktivir og fleiri eru framvegis knýttir at arbeiðsmarknaðinum.

Fyrirbyrgjandi heimavitjanir í 2018, býtt í ársfjórðingar

Heilsuráðgevin vísir borgarum á tilboð hjá NBH og kommununum, ið kunnu stimbra undir heilsu og ein virknan gerandisdag. Eisini vísir hann beinleiðis til aðrar tænanstur hjá NBH og til kommunulækna, um tørvur er á tí. Á niðanfyrri standandi mynd sæst %-býtið millum teir borgarar, sum eru sera virknir og megna gerandisdagin fult út (Aktiv), og so tær tilvísingar, ið eru gjørdar til aðrar tænanstur.

Fyribyrgjandi heimavitjanir, býtt á aktiv eldri og eldri, sum eru ávíst til heilsutænastur -2018

Stuðul til reingerð

Vitandi um, at fleiri borgarar aftra seg við at keypa sær reingerðartænastu vegna gjaldið, tey mugu rinda, hevur stýrið fyri Norðoya Bú- og Heimatænastu samtykt at veita fíggjarligan stuðul til reingerð til teir fólkapersjónistar, ið einans hava vanliga fólkapersjón sum inntøkugrundarlag og ein mettán tørv á stuðli til reingerð. Við stuðli frá NBH verður brúkaragjaldið 200 kr. Tænastan fevnir um reingerð ein tíma um vikuna.

Dagtilhald

Í NBH eru tvey dagtilhald; Búðatrøð fyri menniskju við demenssjúku (MvD) og Dagtilhaldið við Vágna, ið er opið dagtilhald, ætlað fólkapersjónistum í Norðoyggjum.

Búðatrøð

Búðatrøð er dagtilhald fyri borgarar heimabúgvandi í Norðoyggjum, sum hava fingið staðfest eina demenssjúku. Tey húsast í norðara enda á fyrstu hædd á Heiminum við Vágna. Starvsfólkini hava servitan og drúgvar royndir innan demenssjúku. Pláss er fyri 8-10 brúkarum.

*Í dagtilhald-
unum verður
dentur lagdur á
at skipa ein
innihaldsríkan
gerandisdag
og á heilsu-
mennandi og
fyrirbyggjandi
virksemi*

Umframt dagtilhald veita starvsfólkini á Búðatrøð eisini avvarðandi og øðrum áhugaðum vegleiðing, ráðgeving og undirvísing í demensspurningum. Sum liður í at skapa demensvinaliga samfelagið er Búðatrøð farið í samstarv við Skúlatrøð um at undirvísa øllum 9. floks næmingum um demens. Júst hesin aldurin er valdur, tí tá byrjað ung ofta at arbeiða í tænastruvinnuni, har tey kunnu rokna við at mæta menniskjum við demensi.

Búðatrøð arbeiðir í tøttum samstarvi við Heimatænastuna og demensklínikkina á Landssjúkrahúsinum.

Hagtøl hjá Búðatrøð vísa, at hetta tilboðið útsetir tørvin á búplássi millum 2 og 4 ár.

Endamálið hjá Búðatrøð er:

-Við rættari viðgerð og hjálp at stuðla undir ein skipaðan, innihaldsríkan gerandisdag, ið er merktur av lívsgleði og trivnað, hóast sjúku.

-Við vegleiðing, ráðgeving og undirvísing stuðla familjunum, so tær gerast førar fyri at veita tann stuðul og ta hjálp, ið krevst at vera um ein avvarðandi, sum hevur fingið eina demenssjúku.

-At stuðla undir sjálvsavgerðarrættin við støði í førleikum hins einstaka.

-Dagtilboðið skal gera tað møguligt hjá menniskjum við demensi at búleikast heima sum longst.

Dagtilhaldið við Vágna

Dagtilhaldið er í løtuni staðsett á fyrstu hædd á Heiminum við Vágna.

Endamálið við Dagtilhaldinum er, at øll skulu kenna seg hjartaliga vælkomín í dagtilhaldinum til hugnaliga samveru í hugnaligum umhvørvi, har dentur verður lagdur á heilsumennandi og fyrirbyggjandi virksemi, ið eggjar borgaranum at vera virkin í egnum lívi.

Virksemið fer fram bæði inni í dagtilhaldinum (dansur, fimleikur, upplestur, sangur, handarbeiði, bingo osfr.) og uttanfyri (útfærðir, festivalar, veitslur, jólasøla osfr.).

Virksemið er støðugt vaksið, og í dag vitja millum 25–30 fólk dagliga. Karmarnir eru nakað trongir, og í 2019 flytur dagtilhaldið tí í onnur hølir.

Starvsfólkini í dagtilhaldinum hava heilsufakligar útbúgvingar (sjfr. og heilsuhjálpari), og partur av starvinum er eisini at gera heimavitjanir eftir áheitan frá visitator, avvarðandi, e.ø.

Sjálvboðið arbeiði

Eldraráðið skipar í samstarvi við NBH og Reyða Kross fyri sjálvbodnum arbeiði, har fólk vitja á bústovnum og heima hjá borgarum. Leikluturin hjá NBH er at veita fakliga ráðgeving, fyri at lata tey sjálvbodnu í til uppgávuna. Tað eru umleið 10 sjálvboðin í hesum høpi.

Virkishúsið Smæran

Virkishúsið Smæran er eitt tilboð til allar borgarar í Norðoyggjum yvir 60 ár. Har eru ymisk virkistilboð, ið fremja heilsu, trivnað og móguleikar fyri at skapa netverk og vinabond. Tað stendur øllum frítt at koma við uppskotum ella at fyriskipa tiltøk; tó er tað eitt brúkararáð í Smæruni, sum samskipar tiltøkini. Tey, ið manna búkararáðið, eru: Eyðfinn Hansen, Rutt Hansen, Poul Havn, Jona Nielsen og Erik Andreasen.

Tilboðini eru ikki privat, og skulu vera óheft politiskt og átrúnaðarliga; tó kunnu íbúgvararnir undir Kráarbrekku og búfólk á Norðoya Ellis- og Vistarheimi og Sambýlinum í Bøgøtu leiga Smæruna til egnar føðingardagar og merkisdagar, eins og Smæran kann leigast út til felagsskapir, ið hava tilknýti til fólk yvir 60 ár.

Virksemið er brúkarastýrt. Í 2018 hevur verið skipað fyri kaffi og hugnapráti fyri tey, sum hava verið til eginvenjing, soleiðis at móguleiki er fyri – umframt heilsugóða venjing – at skapa góð sosial sambond. Uml. 50 vitjandi hava verið hvørja ferð.

Umframt fóst tilboð til bæði menn og kvinnur hýsir Smæran nógvum øðrum virksemi, so sum Pensjónistafelagnum Hugna, Eldrabólkinum, tiltøkum og kvøldskúlavirksemi fyri 60+.

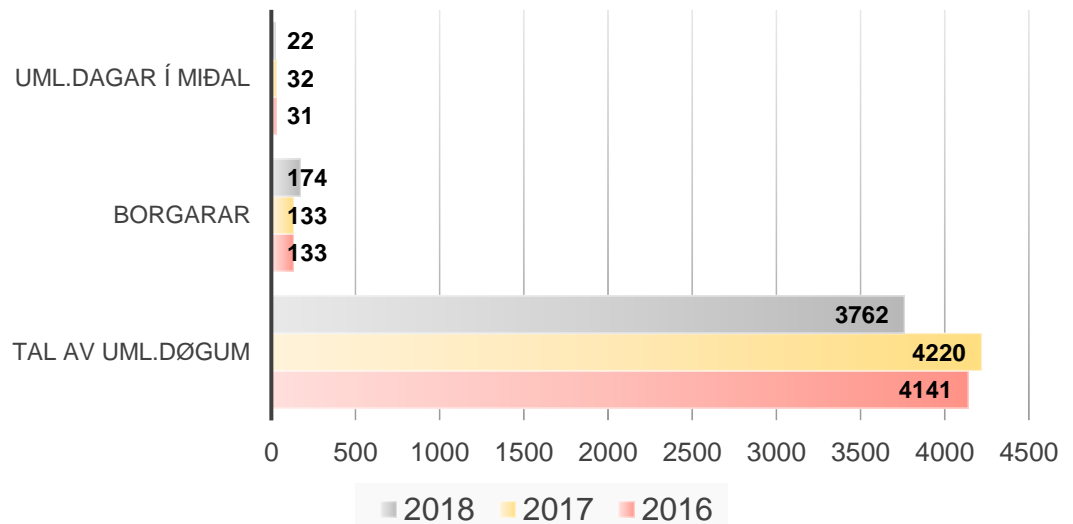
Í 2018 var Smæran karmur um áleið 3.000 vitjanir.

Umlætting

Umlætting er týðandi tænasta, sum stuðlar undir, at borgarin kann verða heima sum longst, eins og tað lættir um hjá teimum, sum varða av. Á Heimum við Vágna er staðsett ein umlættingareind við 8 stovum, har móguleiki er fyri at bjóða umlætting í styttri ella longri tíð, eins og fleksibla umlætting, tá eitthvørt hóttfall kemur, sum ger, at tað er neyðugt at vera heimanífrá í eina tíð. Eisini ber til at fáa styttri umlættingar, um avvarðandi hava tørv á at fáa frí til eitthvørt.

Rákið er, at umlættingarnar gerast fleiri (fleiri borgarar), men styttri (færri dagar í miðal).

Umlætting - tal av døgum, dagar í miðal og tal av borgarum

Ansing

Kommunurnar kunnu velja at geva samsýning fyri ansing sambært teimum treytum, sum eru lýstar í § 12 í lógini um heimatænastu, eldrarøkt v.m.

Ansingin verður umsiting eftir ásetingunum í kunngerð nr. 127 frá 17. desember 2014 um umsiting av samsýning fyri ansing av eldri og óhjálpmum persónum³.

Umleið 10 fólk fáa samsýning fyri at ansa avvarðandi í NBH.

Búeindir

Eldrabúpláss er ætlað teimum borgarum, sum hava tørv á støðugari røkt og hjáveru. Treytirnar fyri búpláss eru ásettar í lógini um heimatænastu, eldrarøkt v.m.:

§ 14. Røktarheim og eldrasambýli eru bústaðir, ið hýsa fólkapensjónistum við ellisbreki ella varandi sjúku, og sum hava tørv á hjálp ella røkt alt samdøgrið.

³ <https://nbh.fo/wp-content/uploads/2017/04/kunnger-nr-127-2014-samsning-fyri-ansing.pdf>

Lógin heimilar í serligum færum, at fólk, yngri enn 67 ár, kunnu fáa fast pláss á eldrabústovnum.

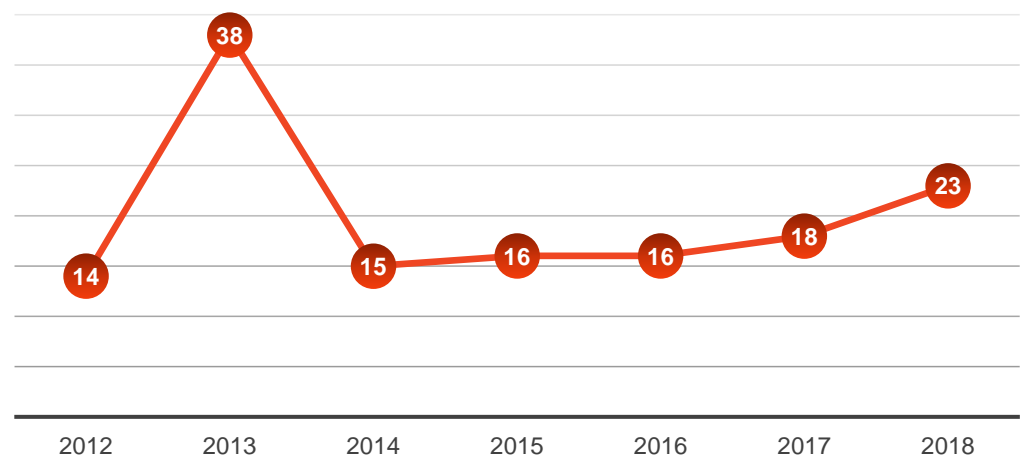
Avgerð um fast pláss verður tikin í upptøkunevndini, sum er mannað við stjóra, varastjóra, deildarleiðarum og visitor. Avgerðin er fakliga grundað, og nevndin skal tryggja, at borgarin við størsta tørvi fær hægstu raðfesting.

Tað eru tilsamans 86 búpláss, av hesum verða 2 nýtt til samdøgursrehabilitering í Sambýlinum á Heygnum og 8 pláss til umlættingareindina á Heiminum við Vágna, tvs at í lètuni eru 76 fóst búpláss.

Sum sæst á niðanfyri standandi mynd, so er árliga talið á teimum, sum fáa fast búpláss, støðugt vaksandi. Heimið við Vágna lat upp í 2013, og er tað orsøkin til høga talið tá. Vaksandi títtleikin í tilboðnum um búpláss, sigur helst eisini nakað um, at nútíðin stýttist, og at fólk búa longri í egnum heimi. Ætlanin um at byggja eldravinaligar íbúðir, kann eisini hugsast at fara at minka um tørvin á røktarheimsplássum, ið er tann kostnaðarmiklasta tænastan at reka.

At búa heima er í samsvari við ynskini hjá teimum eldru og verður mett at hava stóran týdning fyri lívsgóðskuna og heilsuna hjá eldri fólk.

Tal av fólk, sum hava fingið fast búpláss, 2012 - 2018

Kanningarnar av eldraækinum í Norðoyggjum vístu, at búfólk kenna seg at hava ov lítt ávirkan á egnan gerandisdag. Sum úrslit av hesum hevur NBH sett tveir samskaparar í starv, ið arbeiða hálva tíð. Endamálið er saman við bú- og starvsfólkum at skapa ein innihaldsríkan og lívsjáltandi gerandisdag.

Dentur verður lagdur á trivnað og at nækta tørvin hjá tí einstaka. Saman við búfólkunum vilja vit skapa eitt trygt og livandi umhvørvi, ið byggir á álit millum búfólk og starvsfólk. Andin í heimunum skal vera merktur av virðing fyri tí einstaka búfólkinum. Búfólkini skulu hava umstøður at ráða yvir degi og lívi sínum, tó við fyriliti fyri lívshátti hjá hinum búfólkunum.

Í NBH eru 5 búeindir.

<https://nbh.fo/buplass/sambylid-a-heygnum/>

<https://nbh.fo/buplass/nordoya-ellis-og-vistarheim/>

<https://nbh.fo/buplass/sambylid-i-boegoetu/>

<https://nbh.fo/buplass/nordoya-roektarheim/>

<https://nbh.fo/buplass/heimid-vid-vagna/>

*Rehabilitering,
sjúku-
fyrirbygging og
heilsuframi
sær út til at
vera ein rött
strategi, sum
vísir seg við, at
trýstið á føst
búpláss er
munandi
minkað*

Strategi

Tá eldraekið varð flutt kommunum at umsita, avgjörði Stýrið fyri NBH, at stórar broytingar á økinum skuldu ikki gerast beinanvegin. Stýrið setti sær hinvegin fyri at nýta fyrstu tíðina til umfatandi og nágreinligar kanningar av eldraekinum, so haldgott grundarlag fekst fyri at leggja eina strategi fyri framtíðarvirksemið hjá NBH.

Kanningarbeiðið fevndi bæði um kvalitativar dialogfundir við brúkarar, avvarðandi, starvsfólk og aðrar fakkbólkar, eins og umfatanandi nøgdsemiskanning, har teir brúkarar, ið kundu svara fyri seg, ein avvarðandi umboðandi hvønn brúkara og øll starvsfólk vórðu spurð.

Úrslitini vístu m.a. heilt greitt, at eldri ynskja at búgva heima sum longst, sum er í samsvari við gransking innan eldraekið, og við eldralógina, sum ásetur, at kommunurnar *skulu veita heimabúgvandi fólkapensjónistum tænastr, ið kunnu stimbra líkamliga, sálarliga og sosialt soleiðis, at pensjónisturin kann búgva í egnum heimi sum longst⁴.*

Strategiin fyri framtíðarvirksemið hjá NBH varð lögð út frá úrslitunum í kanningini, har dentur er lagdur á at styrkja tær tænastrnar, sum stuðla undir móguleikanum fyri at búgva heima. Ein tilgongd, ið miðsavnar seg um heilsuframa, fyrirbygging og rehabilitering. Nevnastr kann í hesum sambandi, at fyrirbyggjandi heimavitjanir virka á 4. ári, mattænastran veitir tænastru allar dagar í árinum, sjfr. hava vakjandi náttarvakt í Heimastrænastruni, venjingartilboðini eru munandi økt, samdøgursrehabilitering er sett á stovn, fíggjarligur stuðul fæst til reingerð og talið av vitjandi í dagtilhaldunum veksur áhaldandi.

Okkurt bendir á, at strategiin hevur verið rött, tí hóast minking í tali av búplássum, sum er nógv tann kostnaðarmiklasta tænastran at reka, er tørvurin á bráðfeingis búplássum munandi minkaður – væntast kann tó, at hesin tørvur fer at vaksa, so

⁴ <https://logir.fo/Logtingslog/19-fra-07-04-2014-um-heimataenastu-eldrarokt-vm>, §10.

hvørt ættarliðini av eldri vaksa, og tað hevur tí týdning framhaldandi at menna tær fyribyrgjandi tænastrnar, fyri at tryggja dygd og fíggjarligt haldføri.

Á heystið 2019 verður nýggj nøgdsemiskanning gjørd, ið verður grundarlag undir tillaginum í verandi strategi og fer at seta kós fyri nýggjum leiðum.

Eldri hava ofta sera samansettar heilsu-trupulleikar, og tað krevur tí høgá fakliga vitan og førleikar at starvast á eldraðkinum

Starvsfólkamenning

NBH hevur eitt høgá fakligt stóði sum part av visjónini. Eldraðkið er sera samansett, við tað at eldri fólk, hóast flestu teirra liva væl og eru virkin, ofta hava fleiri varandi sjúkur og taka nógvan heilivág.

Tænastuveitingarnar krevja tí høgá fakliga vitan. Havandi í huga, at tað er torført at rekrutera skikkað starvsfólk til økið, verður stóðugt arbeitt við at skapa eitt hugvekjandi øki, sum eisini er við í visjónini fyri NBH.

NBH nýtir fíggarliga og aðra orku til at menna starvsfólkini, og í 2018 hava starvsfólk ment seg innan demens, palliatiún, parkinson, fyrstu hjálp, samskipti, sorg, vælferðartøkni, seinheilaskaða, grundleggjandi røkt, rehabilitering, fólkahelsu, leiðslu o.a.

Í 2018 hevur NBH, eins og undanfarin ár, verið karmur um útbúgving hjá heilsustarvsfólki, við tað at 5 sjúkrarøktarfrøðilesandi, 1 heilsurøktaranæmingur og 5 heilsuhjálparanæmingar hava verið í starvsvenjing.

Verkætlanir

NBH er royndarøki í verkætlan, har tøkni, ið føroyska fyrirtøkan TechCare hevur ment, skal roynast, og sum hevur til endamáls at økja sjálvsræði hjá eldri borgarum og gera tað trygt at búgva heima eins og á bústovni, og somuleiðis at lætta um í arbeiðnum hjá starvsfólkunum. Verkætlanin fór av bakkastokki í 2018.

NBH verður væntandi partur av aðrari verkætlan í 2019 í samstarvi við Setrið, har eldri fáa tilboð um at kanna sjón, hoyrn og ljósviðurskifti í heiminum.